

Doświadczenia z Bonn i Brukseli

I. Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży

Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży to międzyrządowa i międzynarodowa instytucja wspierająca oraz kreująca i finansująca współpracę młodych Polaków i Niemców. PNWM swoje powstanie zawdzięcza pamiętnej mszy pojednania w Krzyżowej w 1989 roku, w czasie której uścisnęli się niemiecki Kanclerz Helmut Kohl i polski Premier Tadeusz Mazowiecki. Podsumowując dziesięcioletni dorobek organizacji, nad którą ze strony polskiej sprawuje nadzór Minister Edukacji Narodowej i Sportu, a ze strony niemieckiej Federalny Minister do Spraw Rodziny, Seniorów, Kobiet i Młodzieży, może się ona pochwalić milionem uczestników wymian. Obejmują one swoim zasięgiem setki partnerstw szkół i organizacji młodzieżowych, liczne spotkania poświęcone szkoleniu podmiotów, kursy językowe połączone z poznawaniem kraju gospodarza kursu. Swojej aktywności PNWM nie ogranicza tylko do stosunków polsko-niemieckich, ale włącza w prowadzony proces wymian kraje trzecie z Europy Środkowo-Wschodniej. Można więc powiedzieć, że jest to instytucja spełniająca rolę placówki pracującej dla europejskiego zbliżenia.

II. L.O. im. K. I. Gałczyńskiego a PNWM

W Liceum Ogólnokształcącym im. K.I. Gałczyńskiego od roku szkolnego 1997/1998 prowadzona jest młodzieżowa wymiana polsko-niemiecka, której animatorkami są: polonistka – Katarzyna Kałuszko, germanistka – Elżbieta Piotrowska, historyk – Maria Bołtryk. Od roku szkolnego 2000/2001 stałym partnerem liceum jest Friedrich-List-Berufskolleg z Herford w Północnej Nadrenii-Westfalii. PNWM wysoko oceniając europejską tematykę spo-

tką młodzieży z Polski i Niemiec zaprosiło jednego z opiekunów do wzięcia udziału w seminarium „Polsko-niemiecka wymiana młodzieży jako wkład w rozszerzenie UE” połączonym z podróżą studyjną do Bonn i Brukseli. Grupę seminarzystów stanowili polscy i niemieccy przedstawiciele instytucji stale współpracujących i wspieranych finansowo przez PNWM. Umożliwia to realizację różnorodnych programów wymian.

III. Seminarium

18-19.10.2002 - Bonn

Spotkanie rozpoczęło się w Bonn 18.10.2002 od seminarium przygotowawczego do wizyty w instytucjach UE i dyskusji nad Białą Księgą Komisji Europejskiej „Nowe impulsy dla młodzieży”. W pierwszej części spotkania wzięła udział również absolwentka naszej szkoły, współzałożycielka Szkolnego Klubu Europejskiego UNA, Katarzyna Węgorek – studentka V roku Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, przebywająca obecnie w Bonn na stypendium naukowym na tamtejszym uniwersytecie.

20.10.2002 - Bruksela

Pierwszego dnia pobytu w Brukseli spotkaliśmy się z Anetą Bachmann, polską dziennikarką, pracującą obecnie dla mediów niemieckich i polskich gazet lokal-

nych. Pani Bachmann przekazała nam swoje wrażenia z życia politycznego w Brukseli, przypomniała zasady funkcjonowania UE oraz podała szereg interesujących informacji na temat sposobu negocjowania strony polskiej z UE.

21.10.2002

Kolejny dzień poświęcony był na rozmowy w Generalnej Dyrekcji UE ds. Nauki i Kultury. Spotkaliśmy się z panią Alicie Prabitz, działaczką związkową z Austrii, odpowiedzialną za Europejski Fundusz Socjalny. Głównym celem funduszu, działającego metodą otwartej koordynacji, jest prowadzenie polityki socjalnej w taki sposób, by zwalczać biedę i ubóstwo racjonalizując zatrudnienie i likwidując bezrobocie.

Następna rozmowa, z Hansem-Joachimem Schildem, narodowym ekspertem ds. młodzieży z Niemiec, dotyczyła Białej Księgi Komisji Europejskiej „Nowe impulsy dla młodzieży”. Dokument ten, opracowany przez panią Viviane Reding, Komisarza ds. Oświaty i Kultury, jest pierwszym, niezwykle istotnym głosem UE, dotyczącym obecnej sytuacji i przyszłego miejsca młodych ludzi w Europie i ma na celu kształtowanie opinii na temat polityki młodzieżowej w bardzo szerokim zakresie. H-J Schild, zajmujący się koordynacją programu unijnego „Młodzież dla Europy”, rozwija koncepcje polityki młodzieżowej wynikające z zaleceń Białej Księgi.

Najważniejsze tematy do realizacji za pomocą otwartej koordynacji to: uczestnictwo młodzieży w życiu publicznym, ulepszenie jakości i większa dostępność informacji przekazywanych młodym ludziom, podniesienie jakości i skuteczności systemów edukacji formalnej i nieformalnej, polityka zatrudnienia jako metoda integracji społecznej młodych ludzi, dobrobyt i osobista niezależność opierająca się na sprawiedliwości i braku dyskryminacji oraz wartości europejskie, mobilność i relacje z pozostałymi państwami świata. W wielu działaniach podejmowanych na tym szczeblu przez UE niezwykle pomocna może okazać się PNWM.

W dalszej części wizyty w Generalnej Dyrekcji ds. Nauki i Kultury prowadziliśmy rozmowy z Jensem Mesterem zajmującym się w programie „Młodzież dla Europy” referatem europejskich programów dla wolontariuszy. To bardzo ważny dział, dzięki któremu już obecnie młodzi ludzie po ukończeniu 18 lat, także z Polski, mogą uczestniczyć w wymianie z młodymi ludźmi z innych krajów europejskich poznając język, obyczaje, zdobywając doświadczenie zawodowe. We wszystkich krajach UE, a także w państwach kandydujących, znajdują się obecnie agencje narodowe tego programu.

Po południu zwiedziliśmy budynek Parlamentu Europejskiego i wysłuchaliśmy wykładu na temat zasad działalności tej instytucji. Na zakończenie bardzo bogatego programowo dnia zostaliśmy przyjęci w Stałym Przedstawicielstwie Niemiec przy UE, gdzie spotkaliśmy się z panią Wieser, pracownikiem gabinetu komisarz Anny Diamantopoulou, doradzającą różnym instytucjom i organizacjom, jak można pracować na rzecz młodzieży za pieniądze desygnowane z UE. W drugiej części spotkania zapoznaliśmy się z pracą pana Ralfa-Rene Weingartnera, który w Stałym Przedstawicielstwie reprezentuje niemiecką politykę młodzieżową w Brukseli, zabiegając o niemieckie interesy w tej dziedzinie. Jest on narodowym ekspertem rządu Niemiec ds. rozszerzenia na Wschód. W sposób niezwykle interesujący i z prawdziwym talentem gawędziarskim opowiadał o pozarządowych działaniach urzędników „lobbujących” w Brukseli na rzecz interesów narodowych.

22.10.2002

W kolejnym dniu seminarium mieliśmy przyjemność być gośćmi pani Petry Erler, członka gabinetu Komisarza UE ds.

Rozszerzenia, delegowanej do pracy przez Land Brandenburgii i zajmującej się m.in. sprawami związanymi z Polską. Pani Erler przypomniała pokrótce problemy negocjacyjne, z jakimi spotkały się wszystkie państwa kandydujące do UE. Następnie wywiązała się dyskusja, w której poruszono m.in. kopenhaskie kryteria rozszerzenia, problemy rolnictwa, sytuację Kaliningradu po rozszerzeniu, mały ruch transgraniczny. Wiele miejsca zajął też problem budowania mostów porozumienia z nowymi sąsiadami UE, takimi jak: Rosja, Białoruś, Ukraina, Mołdawia, kraje basenu Morza Czarnego i Turcja, oraz jak wspierać pozytywnie transformację w tych krajach, aby poziom życia ich mieszkańców nie odstawał od poziomu życia w krajach UE. Na koniec spotkania rozmawialiśmy o niezależności mediów w kształtowaniu opinii publicznej na temat

przed przystąpieniem Polski do UE od strony technicznej. Obecnie nadszedł czas na działania dyplomatyczne, które są ostatnim akordem starań Polski o włączenie jej w obszar stabilności europejskiej. Przed rządem polskim stoi teraz niezwykle ważne zadanie, a mianowicie przeprowadzenie referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i takiego działania edukacyjnego, aby większość społeczeństwa rozumnie wypowiedziała się w tej sprawie. Jest to również ważne zadanie dla nauczycieli, pracujących na co dzień z młodzieżą i mających szerokie kontakty z rodzicami.

23.10.2002

Ostatni dzień pobytu w Brukseli przeznaczony był na zapoznanie się z specyfiką pracy Europejskiego Forum Młodych

akcesji Polski do UE i argumentach, jakie można wytaczać w dyskusjach z przeciwnikami tego procesu. (Wydaje się, że najważniejsze jest tu odwołanie się do samej historii Polski, która nareszcie nie będzie znajdowała się między dwoma wielkimi mocarstwami, skazana na zależność od nich.)

Popołudnie tego dnia przeznaczone było na wizytę w Przedstawicielstwie Polski przy UE i spotkanie z dr Markiem Grellą, Ambasadorem RP przy Unii Europejskiej, oraz na rozmowę z Klausem Bachmanem – dziennikarzem prasy niemieckiej, znaną problematyki unijnej i wielkim admiratorem Polski. Pan Ambador z dużym zaangażowaniem opowiadał nam o trudnych rozmowach negocjacyjnych

- instytucji, której powstanie zainicjowane zostało przez Parlament Europejski, dla współpracy młodzieżowych organizacji rządowych i pozarządowych z krajów członkowskich i kandydujących do UE. W rozmowie z Christianem Mesetz koordynatorem współpracy z UE, oraz Anją Hartwig, dowiedzieliśmy się o zadaniach priorytetowych Forum, takich jak współpraca młodzieży europejskiej z krajami spoza Europy, współpraca globalna z referatem ds. młodzieży przy ONZ, a także polityka socjalna, prawa człowieka, równouprawnienie. Polska nie posiada do tej pory swojego przedstawicielstwa w Forum, nie jest jego członkiem. Czynione są wysiłki mające doprowadzić do utworzenia w naszym kraju organizacji szczebla narodowego

skupiającej młodzieżowe organizacje rządowe i pozarządowe.

Popołudnie przeznaczaliśmy na podsumowanie naszego seminarium oraz przygotowanie do wieczoru informacyjnego PNWM w Przedstawicielstwie RP przy Unii Europejskiej. Ten wieczór miał bardzo uroczysty charakter. W spotkaniu wzięli udział Ambasador RP przy UE dr Marek Grela, Ambasador Republiki Federalnej Niemiec przy UE dr Wilhelm Schonfelder, Dyrektorzy PNWM – dr Doris Lemmermeier i dr Piotr Łysakowski, uczestnicy naszego seminarium oraz zaproszeni goście: przedstawiciele Komisji Europejskich, niemieckich krajów związkowych, polskich regionów oraz prasa. Tematem przewodnim wieczoru była „Polsko-niemiecka wymiana młodzieży jako wkład w poszerzenie UE”.

IV. Podsumowanie

Spotkania i dyskusje, w których nasza grupa polskich i niemieckich multiplierów wymiany młodzieży uczestniczyła w czasie pobytu w Brukseli, pozostaną na długo w naszej pamięci. Podczas spotkań w siedzibach instytucji europejskich zapoznaliśmy się z aktualnymi problemami Unii, z aktualnym stanem procesu jej rozszerzenia, dyskutowaliśmy na temat przyszłości Unii, jej polityki młodzieżowej oraz zaprezentowaliśmy dotychczasową pracę PNWM, jej polskich i niemieckich organizacji partnerskich, szczególnie w zakresie przygotowania do rozszerzenia UE. Szczególnie ważne były rozmowy na temat Białej Księgi ds. młodzieży, a także zapoznanie się z możliwościami finansowa-

nia projektów młodzieżowych ze środków UE oraz poznanie założeń europejskiej polityki mającej zapobiegać bezrobociu wśród młodzieży. Dla nas nauczycieli było to edukacyjne spotkanie z UE, którego nie sposób przecenić w naszej codziennej pracy z uczniami.

*Katarzyna Kałuszko
Liceum Ogólnokształcące im.
K. I. Gałczyńskiego w Otwocku*

Katarzyna Kałuszko jest opiekunką Szkolnego Klubu Europejskiego UNA przy L.O. im. K.I.Gałczyńskiego w Otwocku. W następnym numerze podzieli się swoimi doświadczeniami na temat organizacji międzynarodowej wymiany młodzieży.